

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL. M. a JUDr. Pavla Vacka v právní věci žalobce **T.L., a.s.**, se sídlem ■■■, zastoupeného Mgr. Martinem Pecklem, advokátem se sídlem Italská 27, Praha 2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, **o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 8. 2014, č. j. OÚPSŘ 257/2014-330,**

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 27. 8. 2014, č. j. OÚPSŘ 257/2014-330, se pro nezákonnost z r u š u j e a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je p o v i n e n zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč, k rukám Mgr. Martina Peckla, advokáta se sídlem Italská 27, Praha 2, do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :**I. Vymezení předmětu řízení**

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno usnesení Magistrátu města Liberec, odboru stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“) ze dne 26. 5. 2014, č. j. SURR/7130/152538/13-Hor, CJ MML 105215/14. Tímto prvostupňovým rozhodnutím bylo podle § 28 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), rozhodnuto, že žalobce od data vydání tohoto usnesení není účastníkem řízení ve věci žádosti o vydání stavebního povolení na stavbu „Plynového odběrného zařízení pro

dům č. p. ■■■ v ■■■, na pozemku p. č. ■■■ v k. ú. Nové Pavlovice, pro žadatele, kterým je Společenství pro dům ■■■, ■■■.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že pokud jde o vymezení účastníků stavebního řízení dle § 109 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), je vyžadováno současné splnění dvou podmínek. První podmínkou je vlastnictví či jiné právo majetkové povahy ke stavbě či pozemku, druhou podmínkou je přímé dotčení práv k těmto nemovitostem „prováděním stavby“ předmětem stavebního řízení. Za účastníka řízení je dle žalovaného třeba považovat i subjekt, u kterého jsou pochybnosti o tom, zda dotčený má být účastníkem stavebního řízení, či nikoliv (§ 28 odst. 1 správního řádu). Pouhá přítomnost vlastnictví k zařízení v předmětném domě však bez dalšího, tedy bez zjištění alespoň nějaké objektivní míry přímé relevantní dotčenosti vlastnictví předmětnou stavbou, nepostačuje, aby na žalobce bylo nahlíženo jako na účastníka stavebního řízení. To platí nejen z pohledu § 109 stavebního zákona, ale i ve vztahu k § 28 odst. 1 správního řádu. Žalovaný v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013 - 25, který se otázkou přímé dotčenosti zabýval. Dle žalovaného je vedle přímé dotčenosti důležité i slovní spojení „prováděním stavby“, což bylo zdůrazněno novelou stavebního zákona zákonem č. 350/2012 Sb., která je v účinnosti od 1. 1. 2013. V projednávaném případě se nové plynové kondenzační kotle, které mají být v předmětném bytovém domě instalovány, budou nacházet v samostatném suterénním uzavřeném prostoru (v jedné ze sklepních kóji). Stávající zařízení soustavy zásobování tepelnou energií (dále jen „SZTE“) se nachází sice rovněž v objektu daného bytového domu, ovšem v jiné jeho části (v jedné ze vzdálenějších sousedních sklepní kóji), jedná se o samostatný stavebně oddělený a uzamykatelný prostor. Zařízení žalobce končí v odběrném místě za uzavíracími armaturami na výstupu topné vody, TUV a cirkulace, přičemž stávající přívod tepla do budovy ze SZTE bude odpojen uzavřením armatur na přívodech ze sklepa do budovy. Jak vyplývá z projektové dokumentace, nebude odpojením topného systému od přípojky SZTE a napojením nového topného zdroje na původní topný systém v budově dotčeno žádné zařízení ve vlastnictví žalobce. Žalovaný zdůraznil, že předmětem stavebního řízení není odpojení domu od SZTE, ale zřízení nového zdroje tepelné energie. Problematika odpojení je občanskoprávní (smluvní) záležitostí a z hlediska technického jde o manipulaci s již existujícími ventily (jejich uzavření). Věcné břemeno podle energetického zákona svědčí žalobci jen v tom rozsahu práv, v jakém je potřebné pro ponechání zařízení SZTE v budově a dále v rozsahu souvisejícím s vlastním provozem zařízení a jeho obsluhou. Žalovaný znovu zdůraznil, že do zařízení SZTE nebude během provádění stavby nijak zasahováno (přeložení nebo odstranění) a nebude ani omezena dostupnost vlastníka k tomuto zařízení. Konstatoval také, že dodávka tepelné energie do předmětného objektu není vázána jen na stavebně technické připojení objektu na žalobcovu soustavu SZTE, ale je podmíněna především uzavřením soukromoprávní smlouvy o odběru tepelné energie. Ukončení dodávky tepelné energie je důsledkem vypovězení takové smlouvy. Následkem toho je i odpojení domu od SZTE, což je věc, která nemůže být předmětem stavebního řízení. Důvod pro vymezení žalobce za účastníka řízení uvedený v § 109 písm. d) stavebního zákona tak dle žalovaného není v daném případě ze strany žalobce naplněn. Žalovaný dále vysvětlil, proč žalobce nepovažuje za účastníka řízení ani dle § 109 písm. a), b), c), e), f) a g) stavebního zákona. Závěrem se žalovaný dovolával stávající správní praxe, kdy ke dni vydání napadeného rozhodnutí bylo žalovaným v cca 20 případech o námitkách žalobce proti oznámeným stavebním záměrům rozhodnuto

tak, že námitky byly zamítnuty z důvodu, že žalobce jako podatel námitek ani v jednom případě nebyl subjektem, který by byl účastníkem stavebního řízení, pokud by o záměru bylo vedeno. Krajský soud pak rozhodnutí žalovaného potvrdil, například rozsudkem ze dne 16. 7. 2014, č. j. 59 A 88/2013 - 65.

II. Žaloba

Žalobce v žalobě především namítá, že mu nebylo umožněno, aby se jako účastník zúčastnil stavebního řízení, čímž byl zkrácen na svých právech takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci. Napadené rozhodnutí považuje za nezákonné, v rozporu s § 109 písm. b), d) a e) stavebního zákona i judikaturou Nejvyššího správního soudu týkající se účastenství v těch stavebních řízeních, jejichž předmětem je povolení změny způsobu vytápění objektů napojených na SZTE. Žalobce současně tvrdí, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí nevypořádal s odvolacími důvody uplatněnými žalobcem a ignoroval důkazy podporující žalobcovy závěry. Žalobce je přesvědčen, že správní orgány byly povinny jednat s ním jako s účastníkem stavebního řízení, neboť bytový dům, kterého se stavba týká, je napojen na SZTE, jejímž je žalobce vlastníkem. Věcné břemeno žalobce navíc mimo jiné opravňuje k umístění přípojky SZTE nacházející se v bytovém domě, do níž musí být v případě změny způsobu vytápění předmětného vytápěného domu nevyhnutelně zasaženo, a to přinejmenším jejím odpojením od potrubí v bytovém domě, včetně uzavření ventilů a zaslepení přípojky. Odpojením bytového domu od SZTE vzniká v tomto systému také řada problémů technického rázu, neboť dochází ke snížení jeho provozuschopnosti z důvodu změny hydraulických parametrů. Závěr o technických dopadech odpojení na SZTE je potvrzen stanovisko odboru stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj České republiky ze dne 4. 3. 2009, č. j. 36919/09-82, a je také doložen posudkem vypracovaným pro objekty v lokalitě Františkov, ve kterém se nachází další objekty odpojované od SZTE. Žalobce měl postavení účastníka stavebního řízení přinejmenším podle ustanovení § 109 písm. d) a e) stavebního zákona, tj. z titulu svého vlastnického práva k příslušné části SZTE, včetně přípojky zasahující do bytového domu, a z titulu zákonného věcného břemene, kdy obě tato jeho práva mohou být prováděným stavby přímo dotčena. Žalobce zdůrazňuje, že podle stavebního zákona pro účastenství osoby ve stavebním řízení na základě § 109 písm. d) a e) postačí, aby práva dané osoby mohla být prováděním stavby přímo dotčena, tj. postačí potenciální dotčení práv dané osoby. Odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu k účastenství žalobce ve stavebních řízeních, jejichž předmětem je změna způsobu vytápění ve smyslu § 77 odst. 5 energetického zákona, konkrétně například na rozsudek ze dne 11. 4. 2014, č. j. 5 As 91/2013 - 50, kde Nejvyšší správní soud vyslovil, že nemá pochybnosti o aktivní legitimaci žalobce k podání žaloby, a že účastenství žalobce bylo založeno z titulu jeho vlastnického práva k části SZTE a je tak odvozováno z § 109 odst. písm. d) stavebního zákona. Shodně opakovaně judikoval i Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci. Dle žalobce žalovaný v napadeném rozhodnutí neuvedl žádné relevantní skutečnosti, které by odůvodnily tak zásadní odklon od předchozí judikatury i jeho vlastní rozhodovací praxe. Pokud žalovaný odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013 - 25, žalobce zdůrazňuje, že tento rozsudek se řízení o změně způsobu vytápění vůbec netýká a postavením vlastníků centrálních rozvodů tepla se nezabývá. Také odkaz na rozsáhlou novelizaci stavebního zákona s účinností od 1. 1. 2013 dle žalobce neobstojí, neboť v § 109 došlo pouze k nahrazení slov

„navrhovanou stavbou“ slovy „provádění stavby“. Žalobce zdůrazňuje, že stavebník příslušnými úpravami přepojí svůj topný systém na lokální kotel, čímž se stane přípojka zasahující do předmětného bytového domu zcela nadbytečnou, a bude tak nevyhnutelně dotčeno věcné břemeno zřízené v jeho prospěch podle energetického zákona. Nelze také vyloučit, že v důsledku případného povolení změny způsobu vytápění bude v praxi dotčen zejména přístup k rozvodnému zařízení žalobce umístěnému v předmětném bytovém domě. Žalobce uzavírá, že postupem správních orgánů dochází k upření přístupu žalobce ke spravedlnosti a tím k porušení jeho základního práva podle článku 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Žalobce proto navrhuje, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný zdůraznil, že s účinností od 1. 1. 2013 je přímá dotčenost § 109 stavebního zákona vztahena nikoliv ke stavebnímu záměru jako takovému, ale výlučně k „provádění stavby“. Dle žalovaného tak při posuzování otázky přímé dotčenosti již nelze vycházet ze stavebního záměru, respektive z jeho popisu, a z toho dovozovat potenci přímé dotčenosti, ale pouze z potence možné přímé dotčenosti v souvislosti s prováděním (realizací) stavby, která by se mohla promítnout do práv žalobce odvozených z práva věcného břemene a vlastnického práva k části tepelného zařízení umístěného v bytovém domě a jeho okolí. Žalovaný znovu zdůraznil, že provádění stavby nevyvolá nutnost žádného stavebního zásahu (přemístění, odstranění) do žalobcova zařízení, jež je součástí jeho SZTE. Žalobce má navíc po celou dobu provádění stavby neomezený přístup k části svého zařízení, které je umístěno v samostatné místnosti v jiné části objektu, než je povoleno umístění plynových kotlů, tak že není omezen v naplňování vlastnických práv z toho plynoucích. Žalovaný dále konstatoval, že stavební úpravy otopné soustavy jakékoliv stavby, jejímž zdrojem tepla je SZTE a při jejich realizaci má být zasahováno do rozvodů topného média, zásadně a vždy probíhají v režimu odstávky zdroje SZTE. Tato skutečnost se běžně do projektové dokumentace stavby neuvádí, odstávka SZTE je de facto dočasné provozní odpojení a je prováděna vždy jen vlastníkem SZTE podle § 76 odst. 5 písm. e) energetického zákona. Na věc je proto třeba pohlížet stejně jako Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 4. 2014, č. j. 9 As 120/2013 – 19. Nejvyšší správní soud uvedl, že vlastník SZTE není osobou, která by byla účastníkem stavebního řízení podle § 109 písm. d), e) stavebního zákona, právě proto, že zařízení SZTE bylo v době provádění stavby již odpojeno, stejně jako v tomto případě, kdy musí být sice jen odstaveno, což je však fyzicky totéž, jako kdyby bylo odpojeno. Závěrem žalovaný upozornil na to, že v současné době sám žalobce prostřednictvím svých zaměstnanců odpojil své zařízení od vnitřních rozvodů a uvedl jej do klidu a to v době ještě před provedením propojení vybudovaných nových vnitřních rozvodů od plynových kotlů na stávající vnitřní rozvody v domě. Žalovaný proto navrhuje žalobu zamítnout.

IV. Replika žalobce

Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, ve které uvedl, že i pouhá dočasná odstávka SZTE má dopad na SZTE jako celek. Dochází k problémům technického rázu, které vyvolávají nutnost přestavby SZTE či alespoň její příslušné větve. Z těchto důvodů bylo nutné, aby byl žalobce informován o tom, jakým způsobem bude probíhat napojení nové plynové kotelny na stávající rozvody v bytovém domě, na které bylo SZTE napojeno. Chybný postup při napojování totiž mohl ohrozit fungování SZTE jako celku. Žalobce znovu odkázal rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu, který opakovaně konstatoval, že s provozovatelem SZTE je v řízení o povolení změny stavby spočívající ve změně způsobu vytápění (popřípadě ohřevu TUV) jednáno jako s účastníkem řízení, a to za předpokladu, že daný dům je stále napojen na SZTE. Žalobce zdůraznil, že stavební úřad vydal usnesení o tom, že žalobce není účastníkem řízení dne 12. 5. 2014. Stavebník vypověděl smlouvu s žalobcem na dodávku tepelné energie sice již dne 28. 8. 2013, na základě žádosti stavebníka byl však smluvní vztah prodloužen, a to nejprve do 30. 6. 2014 a následně do 31. 8. 2014, kdy smluvní vztah mezi žalobcem a stavebníkem skončil. Do 28. 8. 2014 byl předmětný bytový dům na SZTE napojen a z ní zásobován dodávkami tepelné energie. Vzhledem k tomu, že v době vydání usnesení stavebního úřadu o tom, že žalobce není účastníkem řízení, smluvní vztah mezi žalobcem a stavebníkem trval, stavební úřad nebyl oprávněn vyloučit žalobce z probíhajícího stavebního řízení.

V. Posouzení věci soudem

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích žalobních námitek, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s., a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Problematikou účastenství žalobce ve stavebním řízení, ve kterém se rozhoduje o povolení stavby spočívající ve změně stavby - změna způsobu vytápění objektu jeho odpojením od žalobcovy SZTE a zřízení nového zdroje vytápění - plynové kotelny, se zdejší soud zabývá opakovaně. Ani v projednávaném případě neshledal důvod se od nastolené rozhodovací praxe odchýlit.

Soud při posuzování žalobních námitek vycházel ze závěrů Nejvyššího správního soudu uvedených v rozsudku ze dne 18. 9. 2014, č. j. 7 As 162/2014-34 (rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz), ve věci stejného žalobce, které Nejvyšší správní soud zopakoval i ve svých dalších rozhodnutích, např. v rozsudku ze dne 5. 11. 2014, č. j. 1 As 130/2014-29 či ze dne 19. 11. 2014, č. j. 8 As 121/2014-34 nebo ze dne 2. 2. 2015, č. j. 8 As 172/2014-35, ze dne 22. 4. 2015, č. j. 2 As 170/2014-54, či naposledy např. ze dne 30. 7. 2015, č. j. 9 As 249/2014-56.

Podstatou sporu je zodpovězení otázky, zda měl být žalobce účastníkem vedeného stavebního řízení.

Podle § 109 stavebního zákona je účastníkem stavebního řízení pouze:

- „a) stavebník,*
- b) vlastník stavby, na níž má být provedena změna, není-li stavebníkem,*
- c) vlastník pozemku, na kterém má být stavba prováděna, není-li stavebníkem, může-li být jeho vlastnické právo k pozemku prováděním stavby přímo dotčeno,*
- d) vlastník stavby na pozemku, na kterém má být stavba prováděna, a ten, kdo má k tomuto pozemku nebo stavbě právo odpovídající věcnému břemenu, mohou-li být jejich práva prováděním stavby přímo dotčena,*
- e) vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno,*
- f) ten, kdo má k sousednímu pozemku právo odpovídající věcnému břemenu, může-li být toto právo prováděním stavby přímo dotčeno,*
- g) osoba, o které tak stanoví zvláštní právní předpis, pokud mohou být stavebním povolením dotčeny veřejné zájmy chráněné podle zvláštních právních předpisů a o těchto věcech nebylo rozhodnuto v územním rozhodnutí“.*

Žalobce konkrétně tvrdil důvody svého účastenství dle písmene d) a e) tohoto ustanovení, k těmto důvodům jeho účastenství ve stavebním řízení dle citovaného ustanovení se judikatura Nejvyššího správního soudu a v návaznosti na to i soudu zdejšího vypořádala.

SZTE je stavbou ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona. Jak vyplývá ze soudního a správního spisu, tato stavba se nachází na pozemku, na kterém má být změna stavby (změna způsobu vytápění a ohřevu TV) prováděna. Kromě toho svědčí žalobci na základě § 76 odst. 5 a § 77 odst. 6 energetického zákona práva odpovídající věcnému břemenu k předmětnému bytovému domu (tj. ke stavbě, na níž má být prováděna změna).

Samotná existence vlastnického práva, respektive práva odpovídajícího věcnému břemenu, není postačující k učinění závěru o účastenství osoby z těchto práv oprávněné. V případě § 109 písm. d), resp. e) stavebního zákona musí podle zákona přistoupit druhá podmínka, spočívající v tom, že práva těchto osob mohou být prováděním stavby přímo dotčena. Jak uvedl Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku ze dne 19. 6. 2009, č. j. 5 As 67/2008 - 111, „účastenství v územním i stavebním řízení má vždy dvě podmínky; existenci vlastnického nebo věcného práva jako podmínku základní a druhou podmínku, kterou je přímé dotčení existujícího práva. Klíčovým pojmem pro vymezení okruhu účastníků územního i stavebního řízení podle stavebního zákona je přitom pojem „přímé dotčení“.“ Zároveň je však nutno podotknout, že k závěru o účastenství osoby postačí pouhá možnost dotčení práv. To, zda skutečně k dotčení dojde, či nikoliv, má být až předmětem meritorního posouzení ve stavebním řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2006, č. j. 2 As 44/2005 - 116, publ. pod č. 850/2006 Sb. NSS). Dále je třeba zdůraznit, že okolnosti, které svědčí pro závěr o možné přímé dotčenosti práv a tedy účastenství určité osoby ve stavebním řízení je povinen si stavební úřad, resp. v souzené věci žalovaný zhodnotit sám, a to nejen na základě skutečností tvrzených či namítaných dotčenou osobou.

K námitkám žalovaného, který se dovolává novelizace citovaného ustanovení k 1. 1. 2013, jež dle jeho přesvědčení dává prostor pro nové posouzení účastenství žalobce ve stavebních řízeních o změně způsobu vytápění (*pozn. soudu* v minulosti stavební úřad

i žalovaný běžně se žalobcem jako účastníkem stavebního řízení jednal, jak plyne z řady rozsudků zdejšího soudu i Nejvyššího správního soudu, v nichž byla přezkoumávána zákonnost stavebních povolení na vybudování plynových kotelen objektů na území města Liberec) soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 163/2014-70, který se s nimi vypořádal následovně: „*Poukazoval-li krajský úřad ve vyjádření na změny právní úpravy k 1. 1. 2013, a tedy nutnost vykládat účastenství ve stavebním řízení podle ust. § 109 stavebního zákona odlišně, je nutno odkázat na rozsudek ze dne 22. 4. 2015, č. j. 2 As 170/2014 - 55, ve kterém se touto otázkou Nejvyšší správní soud zabýval a uvedl, že novelizací skutečně došlo k formulační změně, která by za jistých okolností mohla být signálem obsahové změny vykládaného ustanovení. Původní formulace hovořící o dotčení „navrhovanou stavbou“ byla nahrazena formulací o dotčení „prováděním stavby“. Důvodová zpráva k návrhu zákona, jímž byl ust. § 109 stavebního zákona změněn (zákon č. 350/2012 Sb., kterým se mění stavební zákon) uvádí (viz důvodová zpráva, zvláštní část, k části první, k čl. I, k bodům 150 až 156 - § 109, Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, 2011, sněmovní tisk 573/0, dostupný na www.psp.cz): „V § 109 jsou vymezení účastníci stavebního řízení. To znamená pouze toho správního řízení, které je zahájeno dnem, kdy žádost o vydání stavebního povolení dojde stavebnímu úřadu. Ve stavebním řízení se neřeší věci, o kterých bylo pravomocně rozhodnuto v územním řízení (popř. v uzavřené a účinné veřejnoprávní smlouvě upravující umístění stavby, v regulačním plánu nahrazujícím územní rozhodnutí, popřípadě v územním souhlasu). Umístění stavby na pozemku, její odstupy od hranic pozemku, od dalších staveb - navrhovaných či stávajících a v souvislosti s tím i umístění oken, orientace stavby vzhledem ke světovým stranám, výška stavby, tvar střechy - tím i zastínění sousedních staveb nebo pozemků, přístup ke stavbě, zajištění parkovacích stání pro vozidla a v neposlední řadě účel, kterému má stavba sloužit, jsou při podání žádosti o vydání stavebního povolení již vyřešené. Tomu odpovídá vymezení okruhu účastníků stavebního řízení. Budou jimi osoby, jejichž vlastnické právo či právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě, může být přímo dotčeno prováděním stavby. Upřesňuje se, že účastníkem stavebního řízení se stává také osoba, o které tak stanoví zvláštní právní předpis. Nejčastěji se jedná o občanské sdružení, kterým toto postavení za určitých podmínek přiznává § 70 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a § 23 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Podmínkou účastenství podle stavebního zákona je dotčení veřejných zájmů podle zvláštních právních předpisů, pokud nebylo o dotčení v plném rozsahu rozhodnuto v územním rozhodnutí.“ Přímé dotčení prováděním stavby v tom smyslu, v jakém to chápe důvodová zpráva a jaký odpovídá i samotnému jazykovému významu novelizovaného ustanovení § 109 stavebního zákona, se tedy ve svém obsahu neliší od předchozí úpravy (za užití formulace o dotčení „navrhovanou stavbou“), a to z jednoduchého důvodu - samotná povaha stavebního povolení se novelizací nezměnila a stejně tak se nezměnila návaznost stavebního povolení na předchozí rozhodování ve věci zamýšlené stavby, zejména návaznost na územní rozhodnutí či jeho alternativy. Jinak řečeno, rozhoduje-li se ve stavebním řízení o tomtéž, o čem se rozhodovalo před novelizací úpravy účastenství v § 109 stavebního zákona, nemění se (nezvětšuje ani nezmenšuje) okruh situací, u nichž z povahy věci připadá v úvahu dotčení osob uvedených v odstavcích c), d), e) a f) zmíněného paragrafu stavebního zákona. Povaha dotčení těchto „okolních“ osob prováděnou stavbou tedy nutně vyvěrá z toho, jaké oprávnění k jednání, a tedy i následkům takového jednání může dát stavební povolení stavebníkovi. Tato povaha se, jak již řečeno, novelizací § 109 stavebního zákona nezměnila. Neexistuje proto žádný*

důvod, aby dotčení „prováděním stavby“ bylo vnímáno obsahově jinak (úže či naopak šíře) než dotčení „navrhovanou stavbou“.

V projednávané věci byly stavebním úřadem i žalovaným konkretizovány některé skutkové okolnosti, které do určité míry v některých aspektech snižují možnost přímého dotčení žalobce na jeho právech. Předně stavební úpravy mají probíhat pouze uvnitř bytového domu, na jiném místě společných prostor, než se nachází zařízení ve vlastnictví žalobce. To je uzavřeno v samostatné místnosti, kam nebude přístup žalobce prováděním stavby nijak omezen. Stavební úpravy nevyžadují přemístění či odstranění zařízení žalobce. Nebylo však zohledněno, že stavba (kterou je třeba rozumět veškeré plánované stavební úpravy, tedy nejen závěrečné napojení nového zdroje tepla a ohřevu teplé vody) má probíhat při napojení SZTE na stávající rozvody v domě. Součástí stavebního záměru je napojení nových plynových kotlů na tytéž rozvody, jak vyplývá z projektové dokumentace.

Právě v tom, že stavební záměr jako celek má zasáhnout také do stávajících rozvodů, na které je napojena SZTE, je nutno spatřovat možnost přímého dotčení žalobce na jeho právech k SZTE (viz. citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2014, č. j. 7 As 162/2014-34, ze dne 5. 11. 2014, č. j. 1 As 130/2014-29 či ze dne 19. 11. 2014, č. j. 8 As 121/2014-34 nebo ze dne 2. 2. 2015, č. j. 8 As 172/2014-35). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že provozovatel SZTE by měl být informován o tom, jakým způsobem bude probíhat napojení na rozvody aktuálně napojené na SZTE, neboť to může ovlivnit, respektive při chybném postupu i ohrozit fungování celé SZTE. Přinejmenším v tomto rozsahu by se tedy měl žalobce stavebního řízení účastnit a měl by mít také mimo jiné možnost uplatnit námitky dle § 114 stavebního zákona. Zdejší soud má za to, že účastenství žalobce ve stavebním řízení, případně vyžádání jeho souhlasu se stavebním záměrem, jestliže stavebník zvolí cestu posouzení stavebního záměru autorizovaným inspektorem, je zárukou toho, že se žalobce jako vlastník SZTE, na kterou je dosud objekt napojen, o plánované změně stavby skutečně dozví a bude informován o způsobu napojení nového zdroje vytápění na stávající rozvody v objektu a odpojení (resp. odstávka) bude vyžádána v souladu s § 76 odst. 5 písm. e) energetického zákona.

Je-li patrné, že by určitá osoba mohla být stavebním záměrem přímo dotčena ve svých právech (soud opět zdůrazňuje potencialitu přímého dotčení) ve smyslu § 109 písm. d), resp. e) stavebního zákona, musí být účastníkem stavebního řízení. A to zásadně bez ohledu na to, zda aktuálně taková osoba něco vůči stavebnímu záměru namítá, resp. že opakovaně namítá pouze skutečnosti, o nichž bylo soudy vysloveno, že se jich ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění nemůže s úspěchem dovolávat.

K opakovanému odkazu žalovaného na závěry Nejvyššího správního soudu obsažené v rozsudku ze dne 3. 4. 2014, č. j. 9 As 120/2013-19, je nutno konstatovat, že skutkové okolnosti tehdy projednávaného případu byly odlišné. Citovaný rozsudek se týkal případu, kdy bylo vybudování nové plynové kotelny projednáváno v řízení o dodatečném povolení stavby, účastenství vlastníka a provozovatele CZT bylo posuzováno dle § 27 odst. 2 správního řádu a především již v průběhu správního řízení prokazatelně došlo k ukončení soukromoprávního vztahu a odpojení objektu od CZT, zatímco v daném případě byl předmětný objekt v době vydání napadeného rozhodnutí stále k žalobcově SZTE připojen.

K argumentům žalobce o škodlivých následcích vybudování plynových kotlů z hlediska fungování SZTE soud uvádí, v těchto okolnostech nelze spatřovat důvody, pro které by bylo třeba považovat žalobce za účastníka stavebního řízení. Jak již dříve zdejší soud i Nejvyšší správní soud judikovaly, ve stavebním řízení není na místě řešit otázky týkající se vlivu změny způsobu vytápění v bytovém domě na snížení účinnosti žalobcovy SZTE. Tyto dílčí právní závěry byly opakovaně aprobovány Nejvyšším správním soudem ve shora citovaných rozsudcích.

Poukázal-li žalovaný ve svém vyjádření k žalobě na současný stav, kdy je předmětný bytový dům od žalobcovy SZTE již odpojen, soud uvádí, že tyto skutečnosti s ohledem na § 75 odst. 1 s. ř. s. nemohou být důvodem pro zamítnutí žaloby. Dovolává-li se žalovaný stávající správní praxe potvrzené rozsudkem zdejšího soudu ze dne 16. 7. 2014, č. j. 59 A 88/2013 - 65, je třeba konstatovat, že uvedený rozsudek byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2014, č. j. 8 As 120/2014-39. V dalších rozsudcích zdejší soud, právě s ohledem na právní závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem k této otázce, opakovaně rušil rozhodnutí žalovaného o námitkách žalobce proti oznámeným stavebním záměrům, jimiž žalovaný zamítal žalobcovy námitky z důvodu, že žalobce jako podatel námitek nebyl subjektem, který by byl účastníkem stavebního řízení, pokud by o záměru bylo vedeno.

Soud z uvedených důvodů napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost dle § 78 odst. 1 s. ř. s. V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, který bude v dalším řízení vysloveným právním názorem soudu vázán.

Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil ústní jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když s tímto postupem žalobce souhlasil a žalovaný ve stanovené lhůtě svůj nesouhlas nevyjádřil.

Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Ve věci byl úspěšný žalobce, má tak právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení.

Ty byly v jeho případě tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3 000 Kč a odměnou a náhradou hotových výdajů jeho zástupce. Odměna zástupce činí za dva úkony právní služby (převzetí věci a podání žaloby) v hodnotě 3 100 Kč za jeden úkon [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu] celkem částku 6 200 Kč. Náhrada hotových výdajů pak sestává z paušální částky 600 Kč (2 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Protože je advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se nárok o částku odpovídající této dani, která činí 1 428 Kč. Soud nepovažoval odměnu a hotové náklady na právní úkon podání repliky za účelně vynaložené náklady žalobce, neboť replika obsahovala zopakování a zdůraznění skutečností již namítaných v žalobě a nepřinesla do věci nic nového. Soud uložil žalovanému, aby náhradu nákladů řízení v celkové výši 11 228 Kč uhradil žalobci k rukám jeho právního zástupce, v přiměřené lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 14. prosince 2015

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu